

Tulipunainen neilikka

Emmuska Orczy

 SAGA
EGMONT

Tulipunainen neilikka

Emmuska Orczy

Emmuska Orczy

Tulipunainen neilikka

SAGA Egmont

Tulipunainen neilikka

Original title

The Scarlet Pimpernel

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2020 SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726311853

1. e-book edition, 2020

Format: EPUB 2.0

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

SAGA Egmont www.saga-books.com – a part of Egmont,
www.egmont.com

I Luku

Pariisi syyskuussa 1792

Kuohuva, kiehuva, nureksiva joukko olentoja, ainoastaan nimellisesti ihmisiä, sillä he näyttävät vain alhaisten himojen, kostonhalun ja vihan kiihoittamilta raakalaisilta.

Aika hiukkasen ennen auringonlaskua ja paikka läntinen katusulku, juuri sama kohta, johon eräs ylpeä tyranni vuosikymmentä myöhemmin pystytti kuolemattoman muistopatsaan kansansa kunniaksi ja oman turhuutensa todistajaksi.

Melkein koko päivän oli giljotiini ollut hirvittävässä toiminnassaan. Kaikki, mistä Ranska menneinä vuosisatoina oli ylpeillyt, vanhat nimet ja sininen veri uhrattiin kansan vapaus- ja veljeyspyynteille. Ihmisteurastus oli päättynyt sinä iltana myöhään, ja kansalla oli vielä paljon muuta mielenkiintoista nähtävää vähää ennen katuporttien yöksi sulkemista.

Väkijoukko kiiruhti Place de la Grèveltä kaikille katusuluille katselemaan mielenkiintoista ja huvittavaa näkyä.

Sitä sai joka päivä nähdä, sillä olivathan nuo ylimykset aikamoisia houkkia! Tietystikin jok'ikinen heistä oli kansan petturi, kaikki suurista miehistä polveutuvat miehet, naiset ja lapset, joiden esivanhemmat aina ristiretkien ajoista asti olivat olleet luomassa Ranskan kunniaa, sen vanhaa aatelista. Heidän esivanhempansa olivat sortaneet kansaa, olivat polkeneet sitä hienojen solkikenkiensä tulipunaisilla koroilla. Kansa oli vuorostaan noussut Ranskan hallitsijaksi nöyryyttäen entisiä isäntiään — ei kenkiensä koroilla, sillä

siihen aikaan kansa kulki avojaloin, vaan paljon tehokkaammalla välineellä, giljotiinin terällä.

Joka päivä, joka tunti tuo hirveä teurastuskone nieli lukuisia uhrejaan — vanhoja miehiä, nuoria naisia, hentoja lapsia aina siihen saakka, kunnes se vihdoin vaati kuninkaan ja kauniin, nuoren kuningattaren pään.

Mutta asialaitahan oli niinkuin sen ollakin piti: eikö kansa vuorostaan ollut Ranskan valtias? Jokainen ylimys oli petturi, niinkuin hänen esi-isänsäkin olivat olleet ennen häntä. Kaksisataa vuotta oli kansa hikoillut, raatanut ja nähnyt nälkää kannattaakseen hekumallisen hovin tuhlaavaa ylellisyyttä. Näiden loistonlujien jälkeläisten täytyi piileskellä säilyttääkseen elämänsä — heidän täytyi paeta, jos tahtoivat välttää kansan äkkiarvaamatonta kosta.

Ja he koettivatkin paeta ja piileskellä: siinähan koko asian huvittavin puoli olikin. Joka ilta ennen porttien sulkemista ja torirattaiden jonossa poistuessa lukuisten katusulkujen kautta joku ylimysnarri koetti välttyä yleisen turvallisuuskomitean käsiin joutumasta. Erilaisissa valepuvuissa, erilaisilla tekosyillä he yrittivät pujahtaa vallitusten läpi, joita tasavallan kansalliissotilaat huolellisesti vartioivat. Miehet naisten vaatteissa, naiset miesten puvuissa, lapset kerjäläisten ryysyissä. Siinä oli kaikellaista väkeä: entisiä kreivejä, markiiseja, jopa herttuoitakin, jotka tahtoivat paeta Ranskasta, päästä Englantiin tai johonkin muuhun yhtä inhoittavaan maahan ja koettaa siellä herättää ulkolaisia kuuluisaa vallankumousta vastaan tahi koota sotajoukkoja vapauttaakseen onnettomat vangit, jotka kerran olivat nimittäneet itseään Ranskan hallitsijoiksi.

Mutta melkein aina heidät saatiin kiinni katusuluilla. Varsinkin kersantti Bibot läntisellä portilla oli ihmeellisen tarkka vainuamaan täydellisiin valepukuihin kätkeytyneitä

ylimyksiä. Silloin se vasta leikki alkoi: Bibot katseli saalistaan kuin kissa hiirtä, leikitteli sen kanssa joskus neljännestunninkin teeskennellen olevansa valepukujen, tekotukkien ja muiden teatterimaisten keinojen eksyttämä, joihin valemuotoihin jalosukuisia markiiseja ja kreivejä oli kätkeytynyt.

Bibot oli hyvin leikkisä mies, ja kannattipa oleskella läntisellä katusululla vain sitä varten, että sai nähdä hänet juuri silloin, kun hän pidätti pakenevia ylimyksiä, jotka koettivat välttää kansan kosta.

Joskus Bibot päästi saaliinsa portista antaen vapautetun ainakin pari minuuttia luulotella, että hän todenteolla oli paennut Pariisista ja että hän oli saavuttava Englannin rannikon turvallisesti. Bibot antoi onnettoman poloisen astua noin kymmenen metriä maaseudulle päin, sitten hän lähetti kaksi miestä ihmisparan jälkeen palauttamaan hänet valepuvustaan riisuttuna.

Se vasta oli äärettömän naurettavaa, sillä useinkin todettiin, että pakolainen oli nainen, jopa ylpeä markiisitarkin, joka näytti hirveän hullunkuriselta huomattessaan päälle päätteeksi olevansa Bibot'n kynsissä. Hän tiesi hyvin, että seuraavana päivänä lyhyt tutkimus odotti häntä ja sitten rouva Guillotinen lempeä syleily.

Eipä ihme, että silloin syyskuun iltapäivänä väkijoukko oli kiihkoissaan ja innostunut. Verenhimo lisääntyy, kun se on tyydytetty, se ei kyllästy. Väkijoukko oli nähnyt giljotiinin irroittavan sinä päivänä satakunta päätä, se tahtoi nähdä toiset sata päätä putoovan huomenna.

Bibot istui tyhjällä, kumollaan olevalla tynnyrillä katusulun portin vieressä; pieni joukkue kansalliskaartilaisia oli hänen komennettavanaan. Viime aikoina oli työ ollut sangen raskasta. Kirotut ylimykset olivat käyneet hirvittäviksi ja koettivat parastansa päästäkseen pujahtamaan Pariisista. Miehet, naiset ja

lapset, joiden esivanhemmat jo ammoisista ajoista olivat palvelleet Bourbon-pettureita, olivat kaikki itsekin pettureita ja giljotiinille soveliaista ruokaa. Joka päivä oli Bibot tyydyttänyt mieltään paljas amalla muutamia pakenevia rojalisteja ja lähettämällä heidät turvallisuuskomitean tutkittaviksi, jonka puheenjohtajana tuo kuuluisa isänmaanystävä, kansalainen Fouquier-Tinville oli.

Robespierre ja Danton olivat kumpikin kiittäneet Bibot'ta hänen uutteruudestaan, ja Bibot oli ylpeä siitä, että hän omasta alotteestaan oli lähettänyt ainakin viisikymmentä ylimystä giljotiinille.

Mutta juuri sinä päivänä olivat kaikkien katusulkujen ylikersantit saaneet erikoismääräyksiä. Äskettäin oli suuren ylimysjoukon onnistunut paeta Ranskasta ja saapua turvallisesti Englantiin. Pakenevista oli ihmeellisiä huhuja liikkeellä. Heidän uskaliaat tekonsa yhä vain uusiintuivat. Kaikesta siitä alkoivat ihmiset käydä kiihkoisiksi. Kersantti GrosPierre oli lähetetty giljotiinille syystä, että hän oli sallinut kokonaisen ylimysperheen livahtaa pohjoisportista aivan nenänsä editse.

Kerrottiin, että pakenemisen oli järjestänyt eräs englantilainen seurue, jonka jäsenten rohkeus näytti olevan verraton ja joka pelkästä halusta sekaantua muitten asioihin kulutti joutoaikaansa rouva Guillotinen laillisten uhrien sieppaamiseen. Huhut alkoivat pian käydä yhä mahdollottomammiksi; epäilemättä oli tunkeileva englantilaisjoukkue olemassa, vieläpä sitä näytti johtavan mies, jonka rohkeus ja pelkäämättömyys olivat aivan satumaisia. Hänestä ja hänen pelastamistaan ylimyksistä kierteli omituisia huhuja, miten he yhtäkkiä saavuttuaan katusuluille ja pelkin yliluonnollisin keinoin porteista paettuaan muuttuivat näkymättömiksi.

Kukaan ei ollut nähnyt salaperäisiä englantilaisia; heidän johtajastaan puhuttiin aina taikauskaisella kauhistuksella. Kansalainen Fouquier-Tinville sai pitkin päivää kirjelippuja salaperäiseltä lähettäjältä; joskus hän löysi sellaisen takkinsa taskusta, toisin ajoin joku väkijoukosta ojensi kirjeen hänelle, kun hän oli matkalla yleisen turvallisuuskomitean istunnoihin.

Kirjelippusten sisällys oli aina hyvin lyhyt. Se ilmaisi, että röyhkeät englantilaiset olivat yhä vain täydessä toimessa; ja kaikissa niissä oli allekirjoituksen asemasta punainen tunnusmerkki — pieni tähtimäinen kukka, jota Englannissa kutsutaan tulipunaiseksi neilikaksi. Muutamia tunteja sen jälkeen, kun pieni typerä kirje oli saapunut, turvallisuuskomitean jäsenet saivat kuulla, että suuren rojalisti- ja ylimysjoukon oli onnistunut paeta rannikolle ja olivat kaikessa rauhassa matkalla Englantiin.

Porttivahtien lukua oli lisätty kaksinkertaisesti, ylikersantteja uhattiin kuolemanrangaistuksella, jotavastoin runsaita palkintoja tarjottiin uskaliaitten ja häpeämättömien englantilaisten pidättäjille. Viisituhatta frangia luvattiin sille, joka sai käsiinsä tuon salaperäisen ja viekkaan tulipunaisen neilikan.

Kaikki luulivat ainakin Bibot'n siihen pystyvän, ja Bibot antoi sen luulon juurtua ihmisten mieliin. Sentähden he tulivat päivä päivältä pitämään häntä silmällä länsiportilla ollakseen läsnä, kun Bibot sai käsiinsä jonkun pakolaisylimyksen, jonka seurassa salaperäinen englantilainen mahdollisesti oli.

»Puh!» sanoi hän uskotulle korpraalilleen. »Kansalainen GrosPierre oli houkka! Olisinpa minä ollut pohjoisportilla viime viikolla — — —»

Kansalainen Bibot sylkäisi maahan siten ilmaisten halveksivansa toverinsa tyhmyyttä.

»Kansalainen, mitenkä se tapahtui?» kysyi korpraali.

»GrosPierre oli portilla vahdissa», alkoi Bibot suurellisesti, kun väkijoukko tunkeili hänen ympärillään kuunnellen hartaasti juttua. »Kaikkihan me olemme kuulleet juonikkaasta englantilaisesta, siitä kirotusta Tulipunaisesta neilikasta. Hänpä ei menekään minun portistani, tuhat tulimmaista, ellei hän ole itse paholainen. Mutta GrosPierre oli houkka. Portista vierä juuri torirattaat, jotka olivat tynnyreillä kuormitetut ja joita vanha mies ajoi istuen nuoren pojan rinnalla. GrosPierre oli hiukan päissään mutta hän luuli kumminkin olevansa sangen taitava; hän kurkisti tynnyreihin — ainakin useimpiin — ja huomattuaan ne tyhjiksi antoi rattaiden mennä portista.»

Vihan ja ylenkatseen murinaa kuului rääsyisen kurjaliston huulilta. He olivat kaikki kertyneet Bibot'n ympärille.

»Puoli tuntia myöhemmin», jatkoi kersantti, »tulee vartioston kapteeni noin kaksitoistamiehisen sotilasjoukon kanssa, 'Onko vankkureita kulkenut tästä?' kysyy hän GrosPierreltä aivan hengästyneenä. 'On', sanoo GrosPierre, 'noin puoli tuntia sitten!' 'Ja te olette antanut heidän paeta!' huudahtaa kapteeni hurjistuneena. 'Kansalainen kersantti, siitä te joudutte giljotiinille! Rattaille oli kätkeyty kreivi Chalis ja koko hänen perheensä!' 'Mitä!' jyrisee GrosPierre pelästyneenä. 'Niinpä tietenkin! Ajuri ei ollut kukaan muu kuin tuo kirottu englantilainen, Tulipunainen neilikka. '»

Inhon sekaisia huudahduksia kuului väkijoukosta. »Kansalainen GrosPierre on saanut maksaa hairahduksensa giljotiinilla, mutta millainen houkka! Voi, millainen houkka!»

Bibot nauroi omalle jutulleen niin, ettei kotvaan aikaan kyennyt puhettaan jatkamaan.

»'Sotilaani, heidän peräänsä!' huudahtaa kapteeni», sanoi hän vähän ajan kuluttua, »'muistakaa palkintoa;

heidän peräänsä, he eivät saata olla vielä kaukana!’ Sen sanottuaan hän kiiruhti portista sotilaittensa seuraamana.»

»Liian myöhään!» huuteli väkijoukko kiihkoissaan.

»He eivät koskaan saavuttaneet heitä!»

»Kirottu GrosPierre-houkka!»

»Hän on kohtalonsa ansainnut!»

»Ajatelkaahan toki, ettei hän sen paremmin tutkinut tynnyreitä!»

Mielenpurkaukset näyttivät kovasti huvittavan kansalaista Bibot’ta, hän nauroi niin, että sivuja pakotti ja kyyneleet valuivat virtanaan poskia pitkin.

»Ei, ei!» sanoi hän vihdoin, »eivät ne ylimykset rattailla olleetkaan; eikä ajurinakaan ollut Tulipunainen neilikka!»

»Mitä?»

»Ei, vartioston kapteenina oli tuo valepukuinen englantilainen ja kaikki hänen sotilaansa ylimyksiä!»

Väkijoukko ei puhunut sillä kerralla mitään. Juttuhan haiskahti yliluonnolliselta, ja vaikka tasavalta oli hylännyt Jumalan, ei sen kuitenkaan ollut onnistunut kuolettaa ihmissydämessä piilevää yliluonnollisten asiain pelkoa. Ja englantilainen oli varmaankin itse paholainen.

Aurinko oli laskemaisillaan. Bibot valmistautui sulkemaan portteja.

»Eteenpäin vankkurit!» komensi hän.

Joukko kuormavankkureita oli rivissä valmiina menossa kaupungista maaseudulle tuodakseen sieltä maalaistuotteita torille seuraavana aamuna. Bibot tunsu tarkkaan useimmat niistä, sillä ne kulkivat hänen portistaan kahdesti päivässä sekä meno- että paluumatkallaan. Hän puhutteli paria ajuria — useimmat niistä naisia — sekä tutki huolellisesti vankkurien sisällyksen.

»Eihän sitä koskaan tiedä», oli hänellä tapana sanoa, »ja minä en halua tulla pidätetyksi niinkuin GrosPierrenarri.»

Kuorma-ajureina toimivat naiset viettivät tavallisesti päivänsä giljotiinikorokkeen jalustalla de la Grèven torilla kutoen sukkaa ja jutellen, samalla he katselivat hirmuhallituksen uhreja, joita kuormittain saapui siihen joka päivä. Oli suuri hupi nähdä ylimysten saapumista rouva Guillotinen kesteihin, ja korokkeen lähettyvillä olevat paikat olivat hyvin haluttuja. Sinä päivänä oli Bibot'n vahtivuoro. Hän tunsu useimmat akoista, joita nimitettiin »tricotteuseiksi»¹. Siinä he istuivat kutoen ja katsellen, miten giljotiinin terä irroitti pään toisensa jälkeen ja kirottujen ylimysten veri räiskyi heidänkin vaatteilleen.

»Hei, muoriseni!» huudahti Bibot muutamalle rumalle ämmälle, »mitä sinulla siinä on?»

Hän oli nähnyt akan jo aikaisemmin päivällä istuvan sukkakudin ja piiska vierellään; ämmä oli kiinnittänyt kaikenvärisiä hiuskiharoita piiskan varteen: kullankellervia ja lumivalkeita, vaaleita sekä tummia ja hän silitteli niitä isoilla, luisevilla sormillaan nauraessaan Bibot'lle.

»Minä olen solminut ystävyyttä rouva Guillotinen rakastajan kanssa», sanoi hän nauraen raa'alla äänellä. »Hän leikkasi nämä minulle giljotiinilta vierivistä päistä ja lupasi lisää huomenna, mutta en tiedä vielä, olenko silloin täällä.»

»Voi, mistä se johtuu, muoriseni?» kysyi Bibot Vaikka olikin karaistu sotilas, ei hän voinut kuitenkaan olla kauhistumatta nähdessään naisen niin inhoittavana heiluttelemassa piiskanvarressaan hirvittävää voitonmerkkiä.

»Pojanpojassani on isorokko», sanoi hän osoittaen peukalollaan vankkureita, »muutamat sanovat siltä rutoksi! Jos niin on laita, ei minun sallita huomenna tulla Pariisiin.»

Heti kun Bibot kuuli rokosta puhuttavan, astahti hän taaksepäin, ja kun vanha ämmä mainitsi ruton, peräytyi hän mahdollisimman nopeasti.

»Senkin kirottu!» mutisi hän, ja koko väkijoukko väitteli rattaita jättäen ne siihen keskelle toria.

Vanha akka nauroi.

»Kansalainen, olettepa aika pelkuri», sanoi hän, »eihän mies sairautta pelkää.»

»Tuhat tulimmaista, rutto!»

Kaikki olivat vaiti ja pelästyneen näköisiä, sillä tuo inhoittava tauti oli hirvittävä. Ainoastaan se kykeni herättämään kauhua ja inhoa hurjistuneissa ja raaistuneissa ihmisissä.

»Tiehesi sinä ja ruton saastuttama sikiösi!» ärjyi Bibot sortuneella äänellä.

Ja taaskin raa’asti ja ivallisesti nauraen vanha akka läimäytti piiskalla laihaa hevostaan ja ajoi portista.

Se pilasi koko iltapäivän. Kuin kirousta ihmiset pelkäsivät näitä tauteja, joita ei mikään pystynyt parantamaan ja jotka olivat hirveän ja yksinäisen kuoleman edeltäjiä. He seisoskelivat katusulkujen tienoilla äänettöminä ja synkkinä, tarkastelivat ja välttelivät toisiaan vaistomaisesti peläten ruton jo piilevän keskuudessaan. Niinkuin Grospierrenkin aikana ilmaantui vartioston kapteeni äkkiä siihen. Mutta Bibot tunsu hänet, eikä hänen tarvinnut pelätä kapteenia ovelaksi, valepukukseksi englantilaiseksi.

»Vankkurit!» — ärjäsi hän hengästyneenä jo ennenkuin oli päässyt portille.

»Mitkä vankkurit?» kysyi Bibot järeästi.

»Vanha akka ajurina — — kuomivankkurit — — »

»Niitähän oli tusinoittain — — »

»Niin — — »

»Vanha akka, joka sanoi pojassaan olevan ruton?»

»Ettehän vain ole antanut niiden mennä»

»Hitto vieköön!» sanoi Bibot, jonka sinipunervat posket olivat äkkiä pelosta vaalenneet.

»Vankkureissa oli kreivitär de Tournay ja hänen kaksi lastaan, kaikki pettureita ja kuolemaantuomittuja.»

»Ja ajurina?» murisi Bibot taikauskoisen väristyksen karmiessa hänen selkärankaansa.

»Tuhat tulimmaista», sanoi kapteeni, »luultavasti hän oli tuo kirottu englantilainen itse — Tulipunainen neilikka.»

II Luku .

»Kalastajalepola» Doverissa.

Sallylla oli kova touhu keittiössä. Kattilat ja paistinpannut olivat rivissä suunnattoman isolla hellalla, jonka laidalla suuri pata porisi. Paistia käännettiin huolellisesti, jotta se vain joka puolelta kypsyisi. Kaksi kuumuudesta läähättävää palvelijaa hyöri siinä apuaan tarjoten; heidän valkeat hihansa olivat käärityt aina kyynärpäiden yläpuolelle; he tirskuivat omille sukkeluuksilleen, kun Sally-neiti vain hetkeksikään käänsi heille selkensä. Ja vankkarakenteinen, typeränsekainen vanha Jemiina mutisi itsekseen hämmennellen suurta pataa.

»Sally hoi!» kuului karkeaniloinen ääni viereisestä kahvilahuoneesta.

»Jumal' siunatkoon!» huudahti Sally naurahtaen hyvántahtoisesti, »mitähän he nyt taas tahtovatkaan!»

»Olutta tietystikin», mutisi Jemiina, »ette kaiketi luulle, että yksi tuoppi riittää Jimmi Pitkinille?»

»Herra 'Arry näytti olevan tavallista enemmän janoissaan», sanoi Martta, toinen palvelijoista, teeskennellen; ja hänen pyöreät silmänsä säihkyivät kohdatessaan toverinsa katseen, jonka jälkeen kumpikin koetti pidättäytyä nauruun tirskahtamasta.

Hetkisen Sally näytti suuttuneelta ja hieroi miettien käsiään kaunismuotoisiin lanteisiinsa; nähtävästi hänen kämmeniään syyhytti saadakseen sipaista Martan punaisia poskia — mutta synnynnäinen hyvántahtoisuus voitti ja olkapäitään kohautellen ja nytkäytellen kiinnitti hän huomionsa paistettuihin perunoihin.

»Sally hoi! Sally hoi!»

Tinatuoppeja koputettiin kärsimättömästi kahvilan tammipöytään. Siitä syntynyt melu säesti huutoja, jotka kutsuivat arvoisan isännän aina reipasta tytärtä.

»Sally», huudahti hellittämätön ääni, »koko illanko viivyt oluen haussa?»

»Toivoakseni isä vie heille olutta», mutisi Sally, kun Jemiina tuossa tuokiossa kömpelöllä tavallaan otti pari vaahtopäällistä ruukkua hyllyltä ja alkoi täyttää tinatuoppeja kotioluella, josta »Kalastajalepola» aina Kaarle-kuninkaan ajoista asti oli ollut kuuluisa. »Hän tietää kyllä, että me olemme ahkeria täällä.»

»Isäsi keskustelee innokkaasti herra 'Empseedin kanssa eikä ehdi sinun asioillesi keittiöön», mutisi Jemiina vetäisten syvään henkeään.

Sally meni pienen peilin eteen, joka oli keittiön nurkassa ja nopeasti silitellen tukkaansa asetti pienen valkean röyhelöreunaisen pääkoristeen sopivimpaan paikkaan tummille kiharoilleen. Sitten hän tarttui tuoppien korviin ottaen kolme kumpaankin vankaan ja ruskeaan käteensä. Nauraen ja itsekseen mutisten hän punehtuneena kantoi ne kahvilaan.

Siellä ei ollut merkkiäkään siitä touhusta, joka keittiön hehkuvassa kuumuudessa vallitsi.

»Kalastajalepolan» kahvila kuuluu nyt kahdenkymmenennen vuosisadan alkupuolella n.s. nähtävyyksiin. Kahdeksannentoista vuosisadan lopussa, armon vuonna 1792, se ei ollut vielä saavuttanut sitä huomattavan tärkeätä asemaa, jonka yksi vuosisata ja muutaman sukupolven hulluus ovat sille suoneet. Jo siihen aikaan oli talo hyvin vanha, sillä olivathan sen tammiset orret ja hirret jo silloin ajan mustaamia — samaten korkeaselkäiset istuimet ja pitkät kiilloitetut pöydät niiden välissä, joihin lukemattomat tinatuopit olivat jättäneet

erisuuruisten ympyräin jälkiä. Korkealla olevalla ikkunalla oli rivi kukkaastioita, joissa kasvoi tulipunaisia kurjenpolvia ja sinisiä kukonkannuksia. Niiden loistavat värit sopivat hyvin tummaa tammista taustaa vasten.

Että herra Jellyband, »Kalastajalepolan» isäntä oli varakas mies, sen tietysti satunnainenkin vieras huomasi. Tina-astiat komeilla, vankoilla pöydillä ja vaskiastiat isolla hellalla kiilsivät kullan ja hopean tavoin — punertava tiililattia oli yhtä loistava kuin tulipunainen kurjenpolvikin ikkunalaudalla — kaikesta huomasi hyviä palvelijoita olevan tarpeeksi. Liike vaati hyvää järjestystä, joten kahvila oli pidettävä loistavassa kunnossa.

Sally astui huoneeseen vihainen katse silmissään, mutta kumminkin naurusuin, jotta hampaat välkkyivät. Häntä tervehdittiin huudoin ja kättentaputuksin.

»Kas Sally! Hei, Sally! Eläköön kaunis Sally!»

»Luulin teidän tulleen kuuroksi keittiössä», mutisi Jimmy Pitkin pyyhkäisten kädellään kuivia huuliaan.

»Vai niin», nauroi Sally asettaessaan vasta täytetyt tuopit pöydälle, »mikäs kiire? Onko mummonne kuolemaisillaan ja tahdotteko nähdä muori parkaa ennen hänen lähtöään? Enpä ole nähnyt sellaista hirveätä kiirettä!»

Hyväntahtoinen naurunremahdus säesti sukkeluutta, joka antoi vieraille pitkäksi aikaa aihetta monellaisiin sana sutkauksiin. Sallylla ei näyttänyt enää olevan niin kiirettä pannujensa ja patojensa ääreen. Hänen huomionsa oli koko ajan kiintyneenä vaaleakiharaiseen nuoreen mieheen, jolla oli kirkkaansiniset silmät. Raakoja sukkeluuksia sinkoili sillä aikaa suusta suuhun Jimmy Pitkinin kuvitellusta isoäidistä sakean tupakansavun tuprutessa kaikkialla.

Isäntä, arvoisa herra Jellyband itse, »Kalastajalepolan» omistaja, seisoi sääret hajallaan ja kasvot uuniin päin ja piti savipiippua suussaan niinkuin hänen isänsä ennen häntä, jopa niinkuin hänen isoisänsäkin isä oli tehnyt. Ollen

muhkea ruumiiltaan, iloinen luonteeltaan ja hiukan kaljupäinen oli herra Jellyband sen ajan John Bullin maalaistyyppi — sen ajan, jolloin meidän ennakkoluuloinen eristäytymisemme oli korkeimmillaan. Silloin englantilaisesta, olipa hän lordi, maanviljelijä tai päiväläiner, koko Europan mannermaa oli kaiken epäsideellisuuden pesäpaikka ja muu osa maailmaa villien ihmissyöjien tutkimatonta aluetta.

Siinä hän, arvoisa isäntä, seisoi järkähtämättömänä vankkana tukevilla jaloillaan, polttaen pitkää piippuaan välittämättä kestään kotimaassaan ja halveksien kaikkia ulkomaalaisia. Hän oli puettu tyypillisiin tulipunaisiin messinkinappisiin liiveihin, paksusta pumpulikankaasta valmistettuihin housuihin, harmaisiin villasukkiin ja komeihin solkikenkiin, jotka olivat siihen aikaan jokaisen arvonsatuntevan brittiläisen ravintolan isännän yleisinä tunnusmerkkeinä. Sillä aikaa kun sievä äiditön Sally käytti neljän palvelijan ruskeita käsiä kaikkeen siihen työhön, josta hänen oli huolehdittava, keskusteli arvoisa herra Jellyband eri maiden asioista suosikkivierastensa kanssa.

Kahvila, jota kaksi hyvin kiilloitettua kattolamppua valaisi, näytti tosiaankin hyvin kodikkaalta ja hauskalta. Herra Jellybandin vieraat olivat punaposkisia ja iloisennäköisiä paksussa tupakansavussa. He olivat hyvässä sovussa itsensä, isäntänsä ja koko maailman kanssa. Joka nurkassa äänekäs naurunhohotus säesti iloista tyhjänpäiväistä keskustelua. Sallyn yhä uusiintuvat naurunpuuskat todistivat herra Harry Waiten käyt'ävän hyväkseen lyhyttä aikaa, jonka Sally uhrasi hänelle.

Herra Jellybandin ravintolaa käyttivät enimmäkseen kalastajat, sillä tunnettuahan on, että kalastajat ovat hyvin janoista väkeä; suola, jota he hengittävät merellä, kuivattaa kaulan maalle noustua. Mutta »Kalastajalepola» oli yksinkertaiselle kansalle enemmän kuin tapaamispaikka.

Lontoon ja Doverin matkustajavaunut lähtivät siitä joka päivä, ja kaikki matkustajat, jotka olivat tulleet kanalin yli ja jotka lähtivät pitkille matkoille, tutustuivat herra Jellybandiin, hänen ranskalaisiin viineihinsä ja kotiolueensa.

Vuoden 1792 syyskuu oli loppupuolillaan ja ilma, joka oli ollut kaunis ja kuuma koko kuukauden, oli äkkiä muuttunut; kokopäiväiset sadevirrat olivat saaneet vedet tulvehtimaan etelä-Englannissa vahingoittaen omenoita, päärynöitä ja myöhästyneitä luumuja, jotka muutoin olisivat ehtineet kypsyä kauniiksi hedelmiksi. Vielä silloinkin löi sade ikkunoita vasten tunkien uunin piipusta sisään ja saattaen loimuavat puut sihisemään.

»Jumaliste! Muistatteko toista näin märkää syyskuuta, herra Jellyband?» kysyi herra Hempseed.

Herra Hempseed istui tuolilla takan lähellä, sillä hän oli arvokas ja tärkeä henkilö ei ainoastaan »Kalastajalepolassa», jossa herra Jellyband erikoisesti valitsi hänet valtiollisten mielipiteittensä vastustajaksi, mutta koko ympäristössäänkin, jossa tunnettiin hänen oppinsa ja erittäinkin hänen raamatulliset tietonsa. Häntä sekä pelättiin että kunnioitettiin. Toinen käsi housun taskussa kirjaillun ja kuluneen takinliepeen alla ja toisella pidellen pitkää savipiippuaan istui herra Hempseed siinä alakuloisesti katsellen, miten hiki valui pitkin toisessa seinässä olevia ikkunoita.

»Enpä muista herra 'Empseed, vaikka olenkin asunut näillä seuduilla yli kuusikymmentä vuotta», vastasi herra Jellyband mieltävästi.

»Niinkö, eikä mieleenne juolahda kolme ensimmäistä niistä kuudestakymmenestä?» sanoa tokaisi herra Hempseed.

»En muista minäkään sellaista säätä sen paremmin kuin pikku lastakaan ilman ennustajana, en ainakaan näillä

seuduin, ja herra Jellyband, minä olen asunut täällä lähes seitsemänkymmentäviisi vuotta.»

Sellaista viisautta vastaan oli mahdoton väittää, joten herra Jellybandin tavallinen puhetulva taukosi hetkeksi.

»Nythän onkin paremmin huhti- kuin syyskuu», jatkoi herra Hempseed surullisesti, sadepisaroiden sihisten tippuessa palavaan takkavalkeaan.

»Niinpä tosiaankin», myönsi arvoisa isäntä, »mutta mitäpä muuta voi toivoakaan meikäläiseltä hallituksella.»

Herra Hempseed pudisti päätään äärettömän visaannäköisenä, jota viisautta syvälle juurtunut epäluulo brittiläiseen hallitukseen ja brittiläiseen ilmastoon hallitsi.

»Minä en toivo mitään, herra Jellyband», sanoi hän.
»Köyhistä ihmisistä niinkuin meistäkin, ei Lontoossa välitetä yhtään mitään, minä tiedän sen enkä minä usein valita, Mutta kun syyskuu on sateinen ja kaikki minun hedelmäni märkänevät ja pilaantuvat kuin Egyptin äitien esikoiset ja ovat yhtä hyödyttömiä kuin hekin lapsi parat, paitsi muutamia juutalaisia kaupustelijoita ja sellaisia, jotka myyvät appelsiineja ja muita jumalattomia ulkolaisia hedelmiä ja joita ei kukaan ostaisi, jos vain englantilaiset omenat ja päärynät olisivat hyvin paisureitä, niinkuin sanassa sanotaan — »

»Se on totta, herra 'Empseed», vastasi Jellyband, »ja niinkuin jo sanoin, mitä muuta voi toivoakaan. Tuolla kanalin toisella puolella kaikki ranskalaisheittiöt surmaavat kuninkaansa ja ylimystönsä, ja herra Pitt ja herra Fox ja herra Burke taistelevat ja kiistelevät keskenään siitä, sallimmeko me englantilaiset heidän jatkaa jumalatonta menettelyään, 'Surmatkoot!' sanoo herra Pitt. 'Estäkää heitä!' sanoo herra Burke.»

»Tappakoot, senkin kirotut, sanon minä», lausui herra Hempseed pontevasti, sillä hän ei paljoakaan välittänyt ystävänsä herra Jellybandin valtiollisista keskusteluista,

jotka aina paljastivat herra Hempseedin antaen tälle hyvin vähän tilaisuutta näyttämään älynsä aarteita. Niistä hän oli kumminkin tullut kuuluisaksi ympäristössään ja oli niillä ansainnut monet oluttuopit »Kalastajalepolassa.»

»Tappakoot», toisti hän, »mutta älköön syyskuu olko näin sateinen, sillä se on vastoin lakia ja sanaa, joka sanoo — »

»Varjelkoon! herra 'Arry, kuinka pelästyttitekään minut!»

Onnettomuudeksi Sallylle itselleen ja hänen kuhertelulleen sattui hän huudahtamaan juuri sillä hetkellä, jolloin herra Hempseed pidatti hengitystään lausuakseen kuuluisan mietelmiänsä. Ja Sally sai osakseen tulvimalla isän vihanpurkauksia.

»Seis, Sally, tyttäreni, seis!» sanoi hän yrittäen rypistää hyväntahtoista otsaansa. »Heitä jo tuo hulluttelusi noiden töllistelijäin kanssa ja jatka työtäsi.»

»Isä, työ sujuu erinomaisesti.»

Mutta herra Jellyband oli päättäväinen. Hän oli suunnitellut parempaa reippaalle tyttarelleen, ainokaiselleen, josta kerran oli tuleva »Kalastajalepolan» omistaja. Hän ei halunnut nähdä tytärtään naimisissa sellaisen nuoren miehen kanssa, jonka verkolla hankitut ansiot olivat sangan epävarmat.

»Kuulitko, tyttäreni, mitä sanoin?» kysyi hän hiljaisella äänellä, jota ei kukaan ravintolassa uskaltanut olla tottelematta. »Valmista lordi Tonyn illallinen, sillä jos siitä ei tule mitä parasta voimme saada aikaan ja hän ei ole tyytyväinen, saat nähdä mitä osaksesi koituu, siinä se.»

Sally totteli vastenmielisesti.

Odotatteko erikoisia vieraita tänään, herra Jellyband?» kysyi Jimmi Pitkin koettaen niinkuin alamainen ainakin saada isännän huomion suunnatuksi seikoista, jotka karkoittivat Sallyn huoneesta.

»Niinpä odotankin», vastasi Jellyband, »itse lordi Tonyn ystäviä kanaalin tuolta puolen, herttuoita ja herttuattaria,

jotka nuori lordi ja hänen ystävänsä sir Andrew Ffoulkes sekä muut nuoret aatelisherrat ovat auttaneet noiden murhaajaheittiöiden kynsistä.»

Mutta se oli liikaa herra Hempseedistä, tyytymättömästä filosoofista.

»Jumaliste», sanoi hän, »minkä ihmeen tähden he niin tekevät? Toisten asioihin sekaantuminen ei ole mieleeni. Niinkuin sanassa sanotaan — »

»Saattaa olla, herra 'Empseed», keskeytti Jellyband purevan ivallisesti, »tehän olette herra Pittin personallinen ystävä ja sanotte herra Foxin tavoin: Tappakoot!» niinkuin sanottekin.»

»Anteeksi, herra Jellyband», vastusteli herra Hempseed epäröiden, »siitä minä en vain mitään tiedä.»

Herra Jellyband oli vihdoinkin päässyt mieleiseensä keppihevoseen käsiksi, jonka selästä ei aikonut tuota pikaa laskeutua.

»Tahi ehkäpä lienette jonkun ranskalaisenkin ystävä. Sanotaan heidän tulleen tänne houkuttelemaan meitä englantilaisia hirmutöittensä kannattajiksi.»

»Herra Jellyband, en ymmärrä mitä sanotte», lausui herra Hempseed, »kaikki mitä tiedän on — »

»Kaikki mitä minä tiedän on», vakuutti isäntä kovalla äänellä, »että ystäväni Peppercorn, joka omistaa 'Sinisian' ravintolan ja on yhtä vakava ja uskollinen englantilainen kuin muutkin tässä maassa. Ja mitäs nyt miehestä nähdään! Hän hieroi muutamien sammakonsyöjien ystävyyttä, kilisteli maljoja heidän kanssaan, niinkuin he olisivat olleet englantilaisia eivätkä vain siveettömiä jumalankieltäjiä ja ulkolaisia vakoojia. Niin! ja mitä tapahtuikaan! Peppercorn esiintyy puhuen vallankumouksista ja vapaudesta ja huutaa ylimyksiä alas niinkuin herra 'Empseedkin tuossa noin!»

»Herra Jellyband, anteeksi!» keskeytti herra Hempseed taaskin, »siitä minä en vain mitään tiedä.»

Herra Jellyband vetosi kaikkiin läsnäoleviin, jotka kuuntelivat suut auki ja kauhuissaan herra Peppercornin kavallusjuttua. Toisen pöydän ääressä kaksi miestä — vaatteista päättäen herrasmiehiä — oli työntänyt syrjään puoleksi lopettamansa dominopelin. Hyvin huvitettuina! he olivat kuunnelleet herra Jellybandin kansainvälisiä mielipiteitä. Toinen heistä pilkallinen hymy huulillaan kääntyi huoneen keskellä seisovaan herra Jellybandiin päin.

»Hyvä ystävä, te näytte uskovan», sanoi hän hiljaisella äänellä, »että ranskalaiset — vakoilijoiksi taisitte kutsua heitä — ovat mahtavia ja viisaita miehiä, jotka ovat valmistaneet n. s. höystelihaa ystävänne herra Peppercornin mielipiteistä. Miten arvelette heidän panneen sen täytäntöön?»

»Jumaliste! Luulen heidän houkutelleen hänet puheillaan. Olen kuullut sanottavan, että ranskalaiset ovat liukaskielisiä — ja herra 'Empseed tuossa on valmis kertomaan, miten he kietoivat muutamia pauloihinsa kuin pikkusormensa ympärille.»

»Herra Hempseed, niinkö todellakin?» kysyi vieras kohteliaasti.

»Ei, herra!» vastasi herra Hempseed hyvin ärtyisenä, »siitä minä en vain mitään tiedä enkä saata vastata kysymykseenne.»

»Toivokaamme, arvoisa isäntä, etteivät nuo taitavat vakoojat onnistu muuttamaan teidän uskollisia mielipiteitänne.»

Mutta se oli liikaa tyynelle herra Jellybandylle. Hän purskahti äänekkääseen naurunhohotukseen saaden siihen yhtymään ne vieraat, jotka sattuiivat olemaan hänelle velkaa.

»Hahahaha! hohohoo! hihihii!» nauroi arvoisa isäntä kaikissa sävelkorkeuksissa niin kauan, että sivuja alkoi pakottaa ja silmät vettä vuotaa. »Minun! Kuulkaahan tuota!

Kuulitteko hänen sanovan, että he saavat minun mielipiteeni muutetuiksi? Oh! — Jumaliste, sir, mutta teidän puhutte merkillisiä asioita.»

»Niin, herra Jellyband», sanoi herra Hempseed pontevasti, »niinkuin tiedätte, sanassa sanotaan: 'joka luulee seisovansa, katsokoon ettei lankeal'»

»Mutta kuulkaahan, herra 'Empseed», vastasi Jellyband yhä vieläkin lanteitaan hytkytellen, »eihän raamattu minua tunne. Minä sitten en juo olutlasiakaan noiden ranskalaismurhaajien kanssa, eikä mikään saa mielipidettäni muuttumaan. Niin! Olen kuullut mainittavan, etteivät ne sammakonsyöjät osaa edes oikeata englantiaakaan, siis, jos yksikään heistä koettaisi puhua minulle jumalatonta kieltään, niin totisesti minä sylkäisisin suoraan hänen silmilleen! — ja 'varoitettu on asetettu', niinkuin sananlasku sanoo.»

»Niinpä onkin, vilpitön ystävämme», lisäsi vieras iloisesti, »tepä vasta olettekin viisas ja sopiva kilpailemaan kahdenkymmenen ranskalaisen kanssa, ja tässä teidän terveydeksenne, arvoisa isäntä, jos tahdotte kunnioittaa minua juomalla tämän pullon pohjiin kanssani.»

»Sir, te olette tosiaankin hyvin kohtelias», sanoi herra Jellyband pyyhkien silmiään, jotka vieläkin vuotivat ylenpalttisesta naurusta, »eihän sillä väliä vaikka joisinkin.»

Vieras kaasi kaksi täyttä tuopillista viiniä ja tarjottuaan toisen tuopin arvoisalle isännälle tarttui hän itse toiseen, »vaikka kaikki olemmekin uskollisia englantilaisia, niin», lausui hän leikillinen hymy huulillaan, »täytyy meidän, vaikka olemmekin uskollisia, kumminkin myöntää näiden olevan niitä hyviä tavaroita, joita saamme Ranskasta.»

»Niinpä niin, sir, sitä vastaan emme tahdo väittää», myönsi isäntä.

»Ja Englannin ravintoloiden paras isäntä on arvoisa herra Jellyband», lausui vieras äänekkäästi.

»Hei, hei, eläköön!» huusivat kaikki. Käsiä taputettiin, haarikat ja tuopit kolisivat pöytiä vasten säestäen tyhjämpäiväistä naurua ja herra Jellybandin sopertamia huudahduksia.

»Ajatelkaahan, että joku ulkolaishylkiö muuttaisi minun mielipiteeni! — Mitä? — Jumaliste, sir, mutta kyllä te puhutte merkillisiä asioita.»

Vieras myönsi asianlaidan niin olevan. Olihan tosiaankin aivan luonnotonta ajatella, että kukaan kykeni sekoitlemaan herra Jellybandin vankasti juurtuneita mielipiteitä kaikkien Europan kansojen ehdottomasta arvottomuudesta.

III Luku .

Pakolaiset.

Siihen aikaan englantilaiset olivat hyvin kiihtyneitä ranskalaisten hirmutöistä. Näiden maiden välillä liikkuvat salakuljettajat, jopa lailliset kauppiaatkin, kuljettivat kanaalin yli uutisia, jotka saattoivat kaikkien vilpittöimien englantilaisten veren kuohuksiin herättäen heissä toiveita murhaajien löylyyttämiseksi. Sillä olivathan he vanginneet kuninkaansa perheineen ja häväisseet kuningatarta ja kuninkaallisia lapsia kaikin tavoin. — Sen lisäksi he vielä vaativat koko Bourbon-perheen ja kaikkien sen kannattajien verta.

Prinsessa de Lamballen, Maria Antoinetten nuoren, viehättävän ystävän mestaus oli herättänyt sanomatonta kauhua kaikissa englantilaisissa. Joka päivä mestattiin kymmeniä arvokkaita rojalistiperheitä vain heidän ylimysnimensä vuoksi. Nämä seikat näyttivät huutavan koko valistunutta Eurooppa koston.

Kuitenkaan kukaan ei uskaltanut sekaantua asiaan. Burke oli tyhjentänyt kaiken kaunopuheisuutensa koettaen saada brittiläisen hallituksen taisteluun Ranskan vallankumouksellista hallitusta vastaan, mutta herra Pitt, varovainen kun oli, ei pitänyt vielä silloin sopivana, että Englanti saattoi naapurinsa raskaaseen ja kalliiseen sotaan. Itävallan oli sota aloitettava. Itävallan, jonka kaunein tytär oli silloin vain valtaistuimelta syösty kuningatar, jonka raivoisa roskajoukko oli vanginnut ja häväissyt. Koko Englannin — niin väitti herra Fox — ei sopinut tarttua

aseisiin sentähden, että muutamien ranskaläisten mielestä toistensa murhaaminen kävi päinsä.

Vaikka herra Jellyband ja muut John Bullit kohtelivatkin kaikkia ulkolaisia hyvin ylenkatseellisesti, rojalisteina he kuitenkin vastustivat vallankumousta yksimielisesti. He olivat vihoissaan Pittille hänen varovaisuutensa ja maltillisuutensa tähden, vaikkeivat luonnollisestikaan ymmärtäneet ollenkaan niitä valtioviisaita syitä, jotka johtivat tämän suurmiehen toimintaa.

Sally palasi juosten kahvilaan hyvin kiihdyksissään ja innoissaan. Siellä iloitseva seurue ei kuullut melua ulkoa, mutta Sally huomasi märän hevosen ja ratsastajan, joka pysähtyi »Kalastajalepolan» ovelle. Tallipojan rientäessä hevosta vastaanottamaan kiiruhti Sallyneiti pääovelle vierasta tervehtimään.

»Isä, luulen nähneeni lordi Antonyn hevosen pihassa», sanoi hän juosten kahvilan läpi.

Mutta ovi avattiin ulkoapäin. Rääsyinen märkä käsivarsi kiertyi soman Sallyn vyötäröille lempeän äänen kaikuessa orsia myöten puhdistetussa kahvilassa.

»Kaunis Sally, siunatkoon miten tuikeat ovatkaan ruskeat silmänne tänään», sanoi vasta saapunut mies, jollaikaa arvoisa Jellyband kiiruhti siihen innoissaan ja touhuten niinkuin sopikin suositun vieraan saapuessa majataloon.

»Jumaliste, Sally, sanon sen», lisäsi lordi Antony suudellessaan Sally-neidin pulleita poskia, »mutta tehän aina vain kaunistutte, ja vilpittömällä ystävälläni Jellybandilla on varmaankin täysi työ pidättää vierasten käsiä teidän vyötäisittänne. Herra Waite, mitä teillä on siihen sanottavaa?»

Herra Waite oli sangen hämillään, sillä hän ei pitänyt pilasta. Kunnioittaen lordia vastasi hän kumminkin siihen vain epäilyttävästi rykäisten.

Lordi Antony Dewhurst, Exeterin herttuan poika, oli senaikuisen englantilaisen gentlemannin täydellinen tyyppi — pitkä, vankkaruumiinen, leveäharteinen ja iloinen; hänen naurunsa kaikui missiä hän vain liikkui. Hyvä urheilija, hauska toveri, kohtelias, hyvin kasvatettu maailmanmies, eikä häntä pilannut liiallinen älykkäisyyskään. Lontoon salongeissa ja maalaishaviloissa oli hän suosittu vieras. »Kalastajalepolassa» tunsivat kaikki hänet, sillä tuon tuostakin hän pistäytyi kanalin poikki Ranskaan. Matkoillaan tullen menen vietti hän yönsä arvoisan herra Jellybandin katon alla.

Hän nyökkäsi Waitelle, Pitkinille ja muille vieraille sekä irroitettuaan käsivartensa Sallyn vyötäisiltä asteli tulen ääreen lämmittelemään ja kuivaamaan vaatteitaan samalla epäilevästi katsellen kahta vierasta, jotka olivat jälleen äänettöminä ryhtyneet dominopeliinsä. Totinen, jopa tuskallinenkin oli ilme hetken hänen iloisilla nuorilla kasvoillaan.

Mutta ainoastaan hetken; sitten hän kääntyi herra Hempseedin puoleen, joka arvokkain elein liikutteli otsakiharataan.

»Kas niin, herra Hempseed, ja miten hedelmien laita on?»

»Huonosti, lordi, huonosti», vastasi herra Hempseed surullisella äänellä, »mutta mitä sopii odottaakaan tältä meikäläiseltä hallitukselta, jonka suosikkeja ovat nuoranskalaisheittiöt, kuninkaansa ja koko aatelistonsa murhaajat.»

»Senkin vietävät!» lausui lordi Antony. »Niinhän he ovat, vilpitön Hempseed, — murhaavat ainakin ne, jotka he valitettavasti käsiinsä saavat. Mutta tänä iltana tänne tulevat ystävämme ovat kuitenkin päässeet heidän kynsistään.»

Nuori herra näytti puhuessaan heittelevän uhkaavia silmäyksiä nurkassa istuviin äänettämiin vieraisiin.

»Teidän ja teidän ystävienne ansiohan se on, niin olen kuullut kerrottavan», lausui herra Jellyband.

Samassa lordi Antony laski varoittavasti kätensä isäntänsä käsivarrelle.

»Sh!» sanoi hän käskien ja katsahti vaistomaisesti taaskin vieraisiin päin.

»Jumaliste, lordi, eivät ole vaarallisia», sanoi Jellyband; »älkää pelätkö. En olisi puhunut, ellen olisi tiennyt olevani ystävien parissa. Tuo herra tuolla on kuningas Yrjön uskollinen alamainen yhtä hyvin kuin tekin siinä. Hän saapui äskettäin Doveriin asettuakseen tänne liikemieheksi.»

»Liikemieheksikö? Sitten hän varmaankin perustaa hautajaistoimiston, sillä en ole ikinäni nähnyt sen synkempiä muotoa.»

»Eipä suinkaan, lordi, hän on kaiketikin leskimies, ja sentähden synkännäköinen, — mutta hän on puoluelaisiamme, menen siitä vaikka valalle — ja lordi, teidänkin täytyy myöntää, ettei kukaan kykene arvostelemaan ihmistä kasvoista sen paremmin kuin yleisesti suositun majatalon isäntä — »

»Niinpä niin, jos olemme ystävien parissa», sanoi lordi Antony, joka nähtävästi ei välittänyt keskustella sen enempää asiasta isännän kanssa. »Mutta onko ketään muita vieraita täällä tällä hetkellä» »

»Ei ketään, lordi, ei edes tulossakaan ketään — »

»Eikö?»

»Ei kerrassaan ketään, joka tietääkseni on teille vastenmielinen.»

»Ketä tarkoitatte?»

»Lordi, sir Percy Blakeney ja lady Blakeney tulevat piakkoin tänne, mutta he eivät aio viipyä — »

»Lady Blakeneykö» kysäisi lordi Antony jotensakin hämmästyksissään.

»Aivan niin, lordi. Sir Percyn laivuri kävi juuri täällä. Hän sanoi, että lady Blakeneyn veli purjehtii tänään kanalin poikki Ranskaan Untolalla, joka on sir Percyn huvipursi, ja sir Percy ja hänen vaimonsa tulevat häntä tänne asti saattamaan. Eivät suinkaan he karkoita teitä luotani, vai kuinka?»

»Eihän toki, ystäväni, he eivät karkoita minua; mikään ei karkoita minua, jos Sally vain valmistaa oikein hyvän illallisen, niin hyvän, ettei sellaista ennen ole tarjottu Kalastajalepolassa'.»

»Lordi, sitä teidän ei tarvitse epäillä», sanoi Sally, joka jo kotvan aikaa oli ollut illallispöytää kattamassa. Hauskalta ja miellyttävältä se näyttikin; iso kimppu loistavanvärisiä kukkia keskellä pöytää ja kirkkaat tinatuopit ja sininen porsliinikalusto sen ympärillä.

»Lordi, kuinka monelle on katettava?»

»Viidelle, Sally kaunokainen, mutta ruokaa tulee olla varattuna ainakin kymmenelle — ystävämme ovat väsyneitä ja tovottavasti heillä on nälkä. Mitä minuun tulee, vakuutan voivani syödä kaksi häränpaistia tänä iltana.»

»Kas, siinä he taitavat ollakin», sanoi Sally innostuksissaan, kun kaukaista hevoskavioiden kopsetta ja pyörien rätinää alkoi kuulua yhä selvemmin.

Kahvilassa syntyi yleinen hälinä. Kaikki olivat uteliaita näkemään lordi Antonyn ylhäisiä ystäviä kanaalin takaa. Sally-neiti kurkisti kerran pari pieneen, seinällä riippuvaan peilipahaseen ja arvoisa herra Jellyband mennä hääri ulos saadakseen itse ensimmäisenä toivottaa arvoisat vieraat tervetulleiksi. Kaikki muut paitsi kaksi nurkassa istuvaa vierasta touhusivat kovasti Tyynesti he lopettivat peliänsä eivätkä edes katsahtaneetkaan oveen päin.